

Nr 255.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående vissa avlöningsstater under riksstatens fjärde huvudtitel för budgetåret 1934/1935 m. m.; given Stockholms slott den 9 mars 1934.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Ivar Vennerström.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 9 mars 1934.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden UNDÉN, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Vennerström anför:

Uti särskilda skrivelser till Kungl. Maj:t den 12 december 1932 och den 9 januari 1933 framlade cheferna för generalstaben och marinstaben förslag angående omorganisation av arméns respektive marinens högsta militära ledning m. m. Sedan vederbörande myndigheter däröver avgivit infordrade utlåtanden, lämnades 1930 års försvarskommission tillfälle att uttala sig i ämnet. Kommissionen anförde, att berörda förslag icke syntes vara av sådan

innebörd, att genomförandet av desamma komme att i något avseende binda kommissionen i dess fortsatta utredningsarbete. Vid sådant förhållande och då det syntes kunna vara av värde för kommissionen att vinna erfarenhet om, hur den organisation, som med förslagen avsåges, komme att verka, hade kommissionen — som icke funnit sig böra i frågans dåvarande läge ingå på någon närmare granskning av förslagens detaljer — förklarat sig kunna tillstyrka, att Kungl. Maj:t framlade förslag i ämnet till riksdagen. Vid det övervägande, som jag därefter ägnade åt de av stabscheferna framlagda förslagen, kom jag emellertid till den uppfattningen, att en del däremot från myndigheternas sida framställda erinringar vore av den art, att en fortsatt utredning vore nödvändig. I enlighet med min i anslutning härtill gjorda hemställan uppdrog Kungl. Maj:t den 10 mars 1933 åt cheferna för generalstaben och marinstaben att underkasta ifrågavarande organisationsspörsmål förnyad omprövning samt däri till Kungl. Maj:t inkomma med förslag.

Sedan cheferna för generalstaben och marinstaben i anledning härav den 31 augusti 1933 avgivit förnyade förslag, hava dessa varit föremål för yttranden av vederbörande myndigheter ävensom av 1930 års försvarskommission. Kommissionen har, under åberopande av innehållet i sitt nyss återgivna utlåtande, förklarat sig tillstyrka de nu föreliggande förslagen. Två ledamöter av kommissionen hava anmält avvikande mening samt yttrat, att ifrågavarande förslag icke kunnat av dem tillstyrkas.

Vid behandlingen i statsrådet den 3 januari 1934 av frågan om reglerandet av utgifterna under riksstatens fjärde huvudtitel för budgetåret 1934/1935 framhöll jag (se sid. 5 och 101), att det vore möjligt att ifrågavarande organisationsspörsmål — till vilka jag ej då var i tillfälle att taga ståndpunkt — komme att göras till föremål för proposition till årets riksdag. I detta avseende vill jag nu framhålla följande.

Grundtanken i de av general- och marinstabscheferna framlagda organisationsförslagen är att åvägabranga en önskvärd koncentration inom de två stora försvarsgrenarna genom att i erforderlig omfattning sammanföra vederbörande myndigheter under gemensam ledning. Beträffande sättet för utformandet av denna grundtanke innebära förslagen i huvudsak, att i spetsen för vardera försvarsgrenen ställes en chef — chefen för armén, respektive chefen för marinen — vilken, närmast under Konungen, utövar högsta ledningen av rikets försvarsväsen till lands respektive rikets sjöförsvar, utom i vad avser tekniska och ekonomiska frågor. Vederbörande chef skall tillkomma ständig befälsrätt över till respektive försvarsgren hörande personal, truppförband, staber, inspektioner, fästningar, sjöstyrkor m. m. Han skall därjämte i så mätto vara tillförsäkrad inflytande på arméförvaltningens respektive marinförvaltningens verksamhet, att han skall äga befogenhet att medverka vid utarbetandet av förslag rörande medelsbehov att föreläggas riksdagen samt lämna erforderliga militära meddelanden och anvisningar avseende utbildning, utrustning eller krigsberedskap. De organ, som skola biträda vederbörande försvarsgrenschef vid förekommande ärendens beredning, föreslås skola be-

nämnas armékommando respektive marinkommando. I armékommandot skola ingå dels inspektörerna för infanteriet, kavalleriet, artilleriet och trängen, dels cheferna för fortifikationen och intendenturkåren, generalfältläkaren, överfältveterinären samt inspektören för militärläroverken, dels ock en generalstab, en truppstab, en topografisk avdelning samt en expedition med kassaförvaltning. I marinkommandot skola ingå dels marinstaben och chefen för kustartilleriet, dels inspektörerna för undervattensbåtvapnet och minsvepningsväsendet, marinöverdirektören, marinöverintendenten, marinöverläkaren samt cheferna för de sjömilitära läroverken, dels ock en expedition med kassaförvaltning.

Vad angår här ifrågavarande förslag rörande *armén* hava de hörda myndigheterna väl i princip anslutit sig till tanken på att en chef för armén tillsättes. Men i vissa ej oväsentliga detaljer hava anmärkningar riktats mot förslaget. Så har från olika håll den uppfattningen framförts, att det vore nödvändigt att begränsa antalet av de chefer för armén direkt underställda myndigheter, som avses skola ingå i armékommandot. Farhågor hava även uttalats för, att chefers för armén arbetsböda kommer att bliva allt för stor, därest på honom ankommande uppgifter varda bestämda i enlighet med vad som föreslås. Därtill kommer emellertid, att den med förslaget åsyftade koncentrationen beträffande ledningen av armén föranleder ökat personalbehov; att härav betingade merkostnader för organisationen bliva relativt små har sin grund däri, att desamma till större delen avses skola täckas av besparingar, som uppstå genom indragning av beställningen såsom kommandant i Boden ävensom av en kaptensbeställning vid militärbefälet för övre Norrland. Frågan om personalorganisationen för övre Norrlands försvar är emellertid ej avhängig av sättet för ordnande av den högsta militära ledningen av armén. Mot förslaget i denna del hava flera av de hörda myndigheterna framfört starka betänkligheter; därvid har jämväl gjorts gällande, att en indragning av kommandantsbeställningen endast vore tillrådlig under förutsättning, att densamma ersattes med en brigadchefsbeställning. Med hänsyn till den bestämda uppfattning rörande behovet av *en* militärbefälhavare för övre Norrlands militärområde samt *en* kommandant i Boden, som präglar 1925 års riksdags beslut på denna punkt, synes en indragning av kommandantsbeställningen ej böra ske utan allvarligt övervägande av frågan, huru det s. k. tidiga gränsförsvaret och försvaret av militärområdet i övrigt bör ordnas inom en blivande ny försvarsorganisation. Härutinnan erbjuder det nu föreliggande utredningsmaterialet icke några bedömningsgrunder.

Beträffande det av chefen för marinstaben framlagda förslaget rörande *marinen* har det övervägande antalet myndigheter funnit detsamma i princip godtagbart, även om detaljändringar i vissa avseenden ansetts önskvärda. Från en del håll hava dock tungt vägande invändningar framställts mot detsamma. Sälunda har stationsbefälhavaren vid Stockholms örlogsstation framhållit, att förslaget icke vore ägnat att undanröja de allvarliga brister, som vidlådde den nuvarande organisationen av marinens högsta ledning. Visser-

ligen vore det icke uteslutet, att förslaget komme att medföra förbättringar i de nu rådande förhållandena, men detta kunde icke uppväga de avsevärda olägenheter, som man alltid måste räkna med vid genomförandet av större organisationsändringar. Den nu sittande försvarskommissionen torde icke kunna undgå att ägna förevarande organisationsspörsmål en ingående prövning. En nu genomförd större förändring beträffande organisationen av marinens högsta ledning skulle därför endast bliva ett skadligt provisorium av något eller några års varaktighet. Vidare har chefen för kustartilleriet bestämt avstyrkt förslagens genomförande, då detsamma bruste i klarhet och i en mångfald hänseenden icke på ett tillbörligt sätt tillgodosåge kustartilleriets berättigade intressen. Jämväl kustartilleriets övriga i ärendet hörda myndigheter hava funnit förslaget vidlådas av sådana brister i avseende å kustartilleriets ställning inom den marina organisationen, att de icke kunde ansluta sig till förslaget i dess nu föreliggande skick.

På grund av vad sålunda och i skilda hänseenden i övrigt förekommit har jag bibragts den övertygelsen, att med frågan om omorganisation av arméns och marinens högsta militära ledning tills vidare bör anstå. Med hänsyn till försvarsfrågans nuvarande läge måste för övrigt varje förslag till omorganisation innebära allenast en provisorisk lösning. Emellertid torde de resultat, som föreligga, i en del avseenden kunna vara av ej ringa värde för försvarskommissionen vid dess fortsatta utredningsarbete. Jag kommer därför senare i dag att hemställa, att utredningsmaterialet måtte överlämnas till kommissionen för att vara tillgängligt vid fullgörande av det kommissionen anförtrodda uppdrag.

Uti årets statsverksproposition (fjärde huvudtiteln) hava nedan nämnda anslag, respektive anslagssummorna å nedan angivna avlöningsstater, i avvaktan på särskild proposition, upptagits med följande beräknade belopp, nämligen:

Avd. departementet.

Anslaget till departementet (punkten 1) kronor 265,100: —

Avd. lantförsvaret.

Under anslaget till avlöning till personal vid staber och truppförband m. fl. (punkten 5):

Staten för generalitetet	kronor	183,000: —
» » arméfördelningsstabers, militärbefäl och inspektioner	»	205,114: —
» » generalstaben	»	599,520: —
» » kommandantskapet i Boden	»	87,847: —

Avd. sjöförsvaret.

Under anslaget till avlöning till personal vid kårer och stater m. fl. (punkten 67):

Staten för flottans officerskår, underofficerskår, sjömans- kår och skeppsgossekår	kronor	8,297,498: —
---	--------	--------------

Staten för kustartilleriets officerskår, underofficerskår och manskap m. fl.	kronor 1,729,550: —
» » vid marininstaben anställd personal »	49,568: —

Avd. flygvapnet.

Anslaget till avlöning, rekrytering, resekostnader m. m. (punkten 116).....	» 1,325,000: —
--	----------------

Rörande den definitiva beräkningen av ifrågavarande anslag och avlöningsstater för budgetåret 1934/1935 får jag nu anföra följande.

DEPARTEMENTET.

Ordinarie förslagsanslaget till försvarsdepartementet är i riksstaten för innevarande budgetår upptaget med 265,100 kronor.

För departementet gälla från och med den 1 juli 1933 följande stater:

A. Ordinarie avlöningsstat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor 189,600: —
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m. å kansliavdelningen, <i>förslagsanslag</i>	» 22,340: —
Arvoden till registrator i departementet samt till viss per- sonal å kommandoexpeditionerna	» 43,260: —
<u>Förslagsanslag</u> kronor 255,200: —	

B. Övergångsstat.

Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	kronor 9,900: —
---	-----------------

Beträffande departementets stater ifrågasätter jag för budgetåret 1934/1935 icke någon ändring.

Inom försvarsdepartementet handläggas de s. k. kommandomålen å de till departementet hörande kommandoexpeditionerna, av vilka lantförsvarets kommandoexpedition handhar kommandomål rörande armén, under det att motsvarande ärenden rörande marinen och flygvapnet handläggas å sjöförsvarets kommandoexpedition.

Kommandoexpeditionernas chefer — vilka äro regementsofficerare ur armén respektive marinen — hava att i regel själva inför departementschefen föredraga de till expeditionerna hörande ärendena.

Beträffande behandlingen av flygvapnets kommandomål framhölls i 1925 års försvarsproposition, att det med hänsyn till den omfattning, flygvapnet enligt nämnda proposition avsåges erhålla, icke vore erforderligt att organisera en särskild kommandoexpedition för detta vapen. För att ernå en enhetlig handläggning av flygvapnets kommandomål syntes det emellertid

vara nödvändigt, att dessa koncentrerades till endera av de båda redan befintliga kommandoexpeditionerna. Då sjöförsvarets kommandoexpedition vore den minst arbetstygda, förefölle det lämpligast att dit förlägga flygvapnets kommandomål. Detta uttalande föranledde från riksdagens sida icke någon annan erinran än att riksdagen ansåg, att ifrågavarande kommandomål borde koncentreras till den kommandoexpedition, som Kungl. Maj:t efter verkställd utredning funne lämplig. Genom beslut den 30 april 1926 har Kungl. Maj:t sedermera förordnat, att vad i instruktionen för sjöförsvarets kommandoexpedition stadgas om sagda expeditions befattning med militära frågor rörande sjöförsvaret skall i tillämpliga delar tillsviðare gälla även beträffande militära frågor rörande flygvapnet.

I sjöförsvarets kommandoexpedition finnes inrättad en flygdetalj, vilken förestås av en till tjänstgöring inom expeditionen kommenderad officer från flygvapnet. För denna befattning var ursprungligen avsedd en kompaniofficer. I statsverkspropositionen till 1932 års riksdag föreslogs emellertid, att för befattningen i fråga skulle avses en regementsofficer ur flygvapnet. Vid framläggande av detta förslag inför Kungl. Maj:t i statsrådet den 4 januari 1932 anförde föredragande departementschefen, efter att hava lämnat en redogörelse för vissa dittills framlagda förslag till ändring av den gällande ordningen beträffande handläggningen av flygvapnets kommandomål, bland annat följande.

Med hänsyn till den pågående utredningen rörande försvarsväsendets organisation syntes frågan om beredningen av flygvapnet berörande kommandomål icke för det dåvarande böra upptagas till slutgiltig prövning. Då det emellertid visat sig önskvärt att kunna för de ifrågavarande ärendenas beredning inom sjöförsvarets kommandoexpedition disponera en äldre, med flygvapnets olika verksamhetsområden förtrogen officer, vilken vore skickad att inför departementschefen företräda den flygmilitära sakkunskapen, förordade departementschefen, att för tjänstgöring inom nämnda expedition avsåges en regementsofficer ur flygvapnet i stället för en kompaniofficer ur samma vapen. Härför krävdes, att å flygvapnets stat en kaptensbeställning utbyttes mot en beställning för major (kommendörkapten av 2. graden).

I sin skrivelse nr 4 A förklarade 1932 års riksdag, att riksdagen icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag beträffande utbyte av en kaptensbeställning å flygvapnets stat mot en majorsbeställning. Genom en dylik åtgärd syntes frågan om beredningen av de flygvapnet berörande kommandomålen bliva tillsviðare löst på ett tillfredsställande sätt.

I enlighet med riksdagens berörda beslut tjänstgör för närvarande en regementsofficer ur flygvapnet vid sjöförsvarets kommandoexpedition.

Från flygvapnets sida har den sålunda vidtagna åtgärden i avseende å beredningen av vapnets kommandomål icke ansetts tillfredsställande. Sålunda har flygstyrelsen i sina skrivelser den 30 augusti 1932 och den 31 augusti 1933 angående flygvapnets medelsbehov för budgetåren 1933/1934 och 1934/1935, utan att framställa några yrkanden i ämnet, framhållit, att frågan om kommandomålens beredning ännu icke erhållit någon slutgiltig lösning.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 27 november 1933 har 1933 års flygkommission gjort framställning om upprättande av en särskild kommandoexpedition för flygvapnet och därvid anført i huvudsak följande.

Beredningen av arméns och marinens kommandomål inom försvarsdepartementet skedde å lantförsvarets respektive sjöförsvarets kommandoexpeditioner. Dessas chefer föredrogo kommandomålen inför departementschefen. Då kommandoexpeditionsscheferna tillhörde vederbörande försvarsgren, tryggades en konsekvent och sakkunnig beredning av arméns och marinens kommandomål.

För flygvapnet hade emellertid icke upprättats någon särskild kommandoexpedition, utan flygvapnets kommandomål handlades å sjöförsvarets kommandoexpedition. Den flygmilitära sakkunskapen företrädde av en officer från flygvapnet, vilken förestode en inom sjöförsvarets kommandoexpedition inrättad flygdetalj. Chefen för sjöförsvarets kommandoexpedition vore inför departementschefen föredragande rörande flygvapnets kommandomål. De kommandomål, som berörde såväl flygvapnet som armén, handlades dock, förutom å sjöförsvarets kommandoexpedition, jämväl å lantförsvarets, vars chef i sådana fall deltog i föredragningen inför departementschefen.

Behovet av en flygvapnets egen kommandoexpedition hade vid upprepade tillfällen, bland annat av 1931 års flygkommission, framhållits och ett flertal skäl för en sådan hade anförts.

Numera hade en viss erfarenhet vunnits beträffande den av 1932 års riksdag beslutade organisationen för beredning av flygvapnets kommandomål. Chefen för flygvapnet hade inför flygkommissionen lämnat en redogörelse i frågan, därvid han bland annat anført: Den vidtagna personalförändringen hade icke ändrat läget till det bättre, enär den till tjänstgöring i marinens kommandoexpedition kommenderade regementsofficeren ur flygvapnet endast vore ett biträde till kommandoexpeditionsschefen, vilken inför statsrådet alltjämt vore ansvarig för ärendenas slutgiltiga handläggning. Endast genom en flygvapnets egen kommandoexpedition kunde vapnet komma till sin fulla rätt samt obehindrat utveckla sig inom sitt eget område. Sistnämnda synpunkt vore synnerligen viktig just under den tid, då organisationen vore under utformning. Vapnet borde då vara befriat från sidoinflytelser, som kunde störa organisationens planemässiga genomförande. Det måste verka hämmande på arbetslusten och nedslående för vapnet att beträffande kommandomålen nödgas stå under kontroll av en sidoordnad försvarsgrens myndighet.

Flygkommissionen biträdde den av chefen för flygvapnet framförda åsikten, att den genom 1932 års riksdag beslutade organisationen icke utgjorde en lämplig lösning på frågan om beredningen av flygvapnets kommandomål. Det syntes icke minst ur psykologisk synpunkt vara av stor betydelse för flygvapnets utveckling såsom ett självständigt vapen, att nämnda fråga snarast bringades till en godtagbar lösning. Detta torde enligt kommissionens mening lämpligast kunna ske genom upprättandet av en flygvapnets egen kommandoexpedition. Emot en sådan organisationsform hade tidigare anförts, att till följd av den relativt ringa omfattningen av flygvapnets kommandomål full sysselsättning icke skulle kunna beredas chefen för en flygvapnets kommandoexpedition. Det borde emellertid framhållas, att i dennes åliggande jämväl skulle ingå uppgiften att vara departementschefens flygmilitära rådgivare, varför han måste hålla sig väl förtrogen med flygväsendets utveckling inom och utom landet. Med hänsyn härtill syntes det fördelaktigt, att chefen för en flygvapnets kommandoexpedition icke i alltför stor utsträckning bundes av de löpande ärendena.

Om en för de tre försvarsgrenarna gemensam kommandoexpedition skulle komma att upprättas, torde föredragningen av flygvapnets kommandomål böra ordnas på ett sådant sätt, att fullständig likställighet ernåddes med arméns och marinens kommandomål. Inrättandet av en flygvapnets kommandoexpedition föregrepe sålunda icke frågan om en gemensam kommandoexpedition, utan innebure snarare en förberedelse för en vidare utveckling i sådan riktning.

På grund av vad sålunda anförts hemställde flygkommissionen, att förslag angående upprättandet av en flygvapnets kommandoexpedition framlades för 1934 års riksdag. Expeditionen syntes kunna begränsas till att omfatta en regementsofficer, en kompaniofficer och en underofficer. Då sistnämnda två befattningshavare torde kunna kommenderas till tjänstgöring ur flygvapnet, utan ökning av flygvapnets stat, borde förslaget genomförande icke vara förenat med några särskilda kostnader.

Över flygkommissionens berörda förslag hava yttranden inhämtats dels från *chefen för flygvapnet och flygstyrelsen*, som tillstyrkt detsamma, dels ock från *1930 års försvarskommission*, som i utlåtande den 14 december 1933 anført följande.

Försvarskommissionen hade ännu ej fattat definitiv ståndpunkt till organisationen av kommandoärendenas handläggande. Vare sig denna komme att gå ut på en gemensam kommandoexpedition med sinsemellan likställda föredragande för de olika försvarsgrenarna eller från varandra skilda kommandoexpeditioner för varje försvarsgren, syntes ett genomförande av flygkommissionens föreliggande förslag ej innebära ett försvårande av övergången till den slutliga organisationen utan snarare ett underlättande av densamma, varför försvarskommissionen tillstyrkte den gjorda framställningen.

Tre ledamöter av försvarskommissionen hava anmält avvikande mening samt anført, att de ansåge, att kommissionen icke bort tillstyrka förevarande förslag.

Det torde ej kunna bestridas, att den nuvarande ordningen i avseende å handläggningen av flygvapnets kommandomål är förenad med vissa olägenheter liksom ock att dessa olägenheter skulle undanröjas genom upprättandet av en flygvapnets kommandoexpedition. Omfattningen av det arbete, som med nuvarande organisation av flygvapnet komme att åvila en dylik expedition, är enligt vad erfarenheten visat dock alltför ringa för att giva full sysselsättning åt den personal, som måste avses för expeditionen. På grund härav och med hänsyn jämväl till försvarsfrågans nuvarande läge anser jag mig ej kunna biträda flygkommissionens förslag.

Det av flygkommissionen avsedda syftet torde för övrigt tills vidare kunna tillgodoses utan en så omfattande organisationsändring, som upprättandet av en kommandoexpedition för flygvapnet innebär. Enligt min mening synes nämligen frågan provisoriskt kunna lösas på det sätt, att den å sjöförsvarets kommandoexpedition tjänstgörande officeren från flygvapnet erhåller befogenhet att självständigt bereda och inför *chefen för försvarsdepartementet* på eget ansvar föredraga flygvapnet berörande kommandomål. Det är min avsikt att i sinom tid hemställa om vidtagande av de ändringar i instruktionen för sjöförsvarets kommandoexpedition den 16 december 1921 (nr 787), som erfordras för genomförandet av en sådan anordning.

På grund av vad jag förut i fråga om försvarsdepartementets stater anfört, torde i riksstaten för budgetåret 1934/1935 böra upptagas:

Departementet, oförändrat ordinarie förslagsanslag kronor 265,100: —

LANTFÖRSVARET.

Avlöning till personal vid staber och truppförband m. fl.

Staten för generalitetet. Förevarande stat, som för löpande budgetår slutar å 183,000 kronor, torde i oförändrat skick böra gälla under nästkommande budgetår.

Staten för arméfördelningsstaber, militärbefäl och inspektioner. Sedan åtskilliga år tillbaka har, enligt särskilda av Kungl. Maj:t lämnade medgivanden (senast genom brev den 21 december 1933 avseende tiden till och med den 30 juni 1934), en officer på övergångsstat beordrats att tjänstgöra vid östra arméfördelningens stab för lättande av den arbetsbörd, som åvilar byggnadsförvaltningen vid denna stab. I skrivelse den 21 juni 1933, varöver vederbörande myndigheter yttrat sig, har chefen för nämnda arméfördelning, under framhållande att någon ändring i föreliggande behov av ytterligare arbetskraft för ifrågavarande förvaltningsuppgifter icke vore att för framtiden emotse, gjort framställning om inrättande av en för ändamålet avsedd arvodesbefattning för en officer.

Med hänsyn till de omfattande arbetsuppgifter, som, enligt vad jag övertygat mig om, sammanhänga med förvaltningen av kronans fastigheter m. m. inom östra arméfördelningen, och då behovet av personalförstärkning för ändamålet torde bliva av stadigvarande natur, tillstyrker jag, att å förevarande stat under rubriken »arméfördelningsstaberna» upptages en befattning för en pensionerad officer, lämpligen benämnd förvaltningsofficer. — Förevarande stat torde för nästkommande budgetår böra upptagas med oförändrat belopp eller 205,114 kronor.

Staten för generalstaben. I anledning av en utav chefen för generalstaben gjord, av arméförvaltningens civila departement tillstyrkt framställning har Kungl. Maj:t genom brev den 29 september 1933 medgivit, att för tiden intill den 1 juli 1934 finge vid generalstaben anställas en automobilförare med lön enligt 5:te lönegraden av löneplanen för extra ordinarie tjänstemän enligt kungörelsen den 22 juni 1928 (nr 215) med avlöningsbestämmelser för vissa civila och civilmilitära icke-ordinarie befattningshavare vid försvarsväsendet. Ifrågavarande befattning torde, i överensstämmelse med vad arméförvaltningen hemställt, böra uppföras å staten för generalstaben. I anslutning härtill bör den till löner åt extra ordinarie tjänstemän avsedda anslagsposten ökas med 2,832 kronor till 5,352 kronor.

Å förevarande stat finnas upptagna, bland andra, följande särskilda anslagsposter, nämligen: 'ersättning åt aspiranter och inkommenderade officerare' å 19,200 kronor, 'ersättning åt officerare, kommenderade till järn-

vägarna' å 24,200 kronor samt 'för passagesystemets genomförande i kaptensgraden' å 530 kronor. Enligt vid staten fogad anmärkning 4 må, om brist uppstår å någon av dessa poster, till täckande därav användas å annan av posterna möjligen uppkommande besparing, under villkor att summan av de tre posterna icke överskrides. I överensstämmelse med förslag av chefen för generalstaben, varemot arméförvaltningen ej haft något att erinra, torde ifrågavarande tre anslagposter böra sammanföras till en gemensam post. Denna anslagpost bör stå till chefens för generalstaben förfogande samt, då densamma icke behöver tagas i anspråk för ersättning åt aspiranter, bestämmas att avse bestridande av kostnaderna dels för författningsenligt medgiven ersättning åt officer på aktiv stat, som inkommenderas till generalstaben eller kommenderas till järnvägarna, dels ock för passagesystemets genomförande i kaptensgraden. I en ny anmärkning 4 torde böra meddelas föreskrift av innebörd, att ifrågavarande anslagpost må, därest Kungl. Maj:t för särskilt fall lämnar medgivande därtill, disponeras för bestridande av ersättning åt officer, som ej tillhör aktiv stat, under tjänstgöring vid generalstaben. Anslagpostens storlek torde för budgetåret 1934/1935 böra utgöra 43,930 kronor.

I anslutning till det anförda ökas statens för generalstaben slutsumma, nu 599,520 kronor, med förutnämnda belopp av 2,832 kronor till 602,352 kronor.

Staten för kommandantskapet i Boden. Vid behandlingen i årets statsverksproposition (fjärde huvudtiteln sid. 15—16) av staten för garnisonsjukhuset i Boden för budgetåret 1934/1935 har jag på anförda skäl tillstyrkt anställande av ytterligare en förordnad bataljonsläkare, avsedd för Bodens garnison och garnisonssjukhus; ersättning till denne bataljonsläkare förutsatte jag skola utgå enligt enahanda grunder, som tillämpas i fråga om den för närvarande förordnade bataljonsläkaren därstädes. Ifrågavarande förslag medför ändring beträffande den nu avhandlade staten för kommandantskapet i Boden, å vilken arvudet åt den nytillkommande läkaren bör beräknas. Statens slutsumma, nu 87,847 kronor, ökas därigenom med 8,611 kronor till 96,458 kronor.

Under återopande av vad jag sålunda anført och med framhållande, att här föreslagna ändringar i angivna stater ej påkalla någon jämkning beträffande den summa, vartill lantförsvarets ordinarie avlöningsanslag upptagits i årets riksstatsförslag, får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels förklara, att den av riksdagen för budgetåret 1933/1934 godkända staten för generalitetet skall i oförändrat skick gälla under budgetåret 1934/1935,

dels ock godkänna de vid detta protokoll fogade förslag till stater för arméfördelningsstaber, militärbefäl och inspektioner, generalstaben samt kommandantskapet i Boden (se Bil. A—C), att gälla under budgetåret 1934/1935.

SJÖFÖRSVARET.

Avlöning till personal vid kårer och stater m. fl.

Staten för flottans officerskår, underofficerskår, sjömanskår och skeppsgossekår. Denna stat slutar för innevarande budgetår å 8,297,498 kronor. Enligt 1925 års försvarsbeslut skola underofficerarna av 3:e graden vid flottan i mån av avgång ersättas av flaggkorpraler. I staten för det nu löpande budgetåret äro uppförda 136 beställningar för underofficerare av 3:e graden och 204 beställningar för flaggkorpraler. För budgetåret 1934/1935 torde man, enligt vad marinförvaltningen meddelat, kunna räkna med att ytterligare 25 underofficerare av 3:e graden bliva ersatta av flaggkorpraler. På grund härav bör i staten för nästa budgetår antalet flaggkorpralsbeställningar ökas till 229, under det att antalet underofficersbeställningar av 3:e graden bör minskas till 111. Härigenom minskas anslagsbehovet under förevarande stat med 17,500 kronor.

Såsom framhållits i innevarande års statsverksproposition i samband med behandlingen av staten för mariningenjörkåren, marinintendenturkåren, marinläkarkåren, flottans ecklesiastikstat, flottans poliskår m. fl. böra de å nämnda stat under rubriken »Musikpersonal» för närvarande uppförda beställningarna för två musikdirektörer ävensom de å samma stat under rubriken »Pensionerad personal» uppförda 29 arvodesbeställningarna för underofficerare, vilka beställningar samtliga äro avsedda för flottan, överflyttas till förevarande stat, som i följd härav bör ökas med det för avlöning av två musikdirektörer upptagna beloppet 9,315 kronor. I samband härmed torde till förevarande stat även böra överflyttas den under staten för mariningenjörkåren m. fl. upptagna anmärkningen 3, varjämte statens rubrik bör ändras till »flottans officerskår, underofficerskår, sjömanskår och skeppsgossekår m. fl.».

Staten torde böra uppföras med en slutsumma av 8,289,313 kronor.

Staten för kustartilleriets officerskår, underofficerskår och manskap m. fl. Denna stat slutar för innevarande budgetår å 1,729,550 kronor. I likhet med vad fallet är vid flottan, skola även vid kustartilleriet underofficerarna av 3:e graden enligt 1925 års försvarsbeslut i mån av avgång ersättas av flaggkorpraler. Enligt vad marinförvaltningen meddelat, bör av denna anledning antalet flaggkorpralsbeställningar i staten för nästkommande budgetår ökas med 5 eller från 26 till 31 samt antalet beställningar för underofficerare av 3:e graden, som i nu gällande stat upptagits med 33, i motsvarande grad minskas och sålunda upptagas med 28. Härigenom minskas anslagsbehovet under förevarande stat med 3,500 kronor. Statens slutsumma kommer i enlighet härmed att för budgetåret 1934/1935 utgöra 1,726,050 kronor.

Staten för vid marininstaben anställd personal. I denna stat ifrågasätter jag icke någon ändring. Den för innevarande budgetår gällande staten, vilken slutar å ett belopp av 49,568 kronor, torde alltså böra gälla jämväl för nästkommande budgetår.

I detta sammanhang anhåller jag att med några ord få beröra frågan om avlöningsförmåner för underofficerare och underbefäl vid flottan och kustartilleriet, vilka antagits såsom elever vid sjökrigsskolan.

Enligt 1925 års försvarsbeslut skulle underofficer eller underbefäl, som för utbildning till officer kommenderades såsom elev vid krigsskolan eller sjökrigsskolan, avstå de med innehavande beställning förenade avlöningsförmåner — underofficer dock med undantag av ett belopp, motsvarande hans å tiden för kommenderingen belöpande pensionsavgifter — och i stället, i likhet med andra officersaspiranter eller kadetter, allenast åtnjuta värnpliktigs avlöning.

I propositionen nr 196 till 1928 års riksdag angående vissa avlöningsanslag under riksstatens fjärde huvudtitel anfördes i anslutning till behandlingen av staten för krigsskolan bland annat följande beträffande avlöningen till nyssnämnd personal under kommendering vid nämnda skola.

Då det gällt att i praktiken reglera avlöningen vid kommendering av här ifrågavarande slag, hade uppmärksamheten fästs på det förhållandet, att en underofficer eller furir med försörjningsplikt knappast skulle kunna emottaga en dylik kommendering, därest till honom endast skulle utgå värnpliktigs avlöning. I själva verket skulle alltså denna utbildningsväg icke komma att stå öppen för alla dem, som uppfyllde härför bestämda fordringar. Då en sådan begränsning av utbildningsmöjligheterna vore obillig, borde det få ankomma på Kungl. Maj:t att med hänsyn till i varje särskilt fall föreliggande omständigheter besluta, i vad mån här åsyftad elev skulle få behålla med innehavande beställning förenade avlöningsförmåner.

Detta uttalande lämnades av riksdagen utan erinran.

I anslutning härtill har Kungl. Maj:t sedermera i vissa fall, där försörjningsplikt förelegat, medgivit, att underbefäl och underofficerare vid armén, vilka kommenderats såsom elever vid krigsskolan, finge under elevtiden behålla med innehavande beställningar förenade avlöningsförmåner.

Då det förut omförmälda, riksdagen underställde uttalandet endast avsåg personal tillhörande armén, har något motsvarande medgivande icke ansetts kunna lämnas beträffande underbefäl och underofficerare vid flottan eller kustartilleriet, vilka antagits såsom elever vid sjökrigsskolan. Någon anledning att i förevarande avseende göra skillnad mellan krigsskolans och sjökrigsskolans elever torde emellertid icke förefinnas. Även i fråga om sjökrigsskolans elever av ifrågavarande slag torde det därför böra få ankomma på Kungl. Maj:t att med hänsyn till i varje särskilt fall förekommande omständigheter besluta, i vad mån underbefäls- eller underofficersavlöning må åtnjutas under elevtiden vid skolan.

Under åberopande av vad sålunda anförts och med framhållande, att här föreslagna ändringar i angivna stater ej föranleda någon jämkning beträffande den summa, vartill sjöförsvarets ordinarie avlöningsanslag upptagits i årets riksstatsförslag, får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels godkänna de vid detta protokoll fogade förslag till stater för flottans officerskår, underofficerskår, sjömanskår och skeppsgossekår m. fl. samt kustartilleriets officerskår, underofficerskår och manskap m. fl. (se bil. D och E), att gälla under budgetåret 1934/1935,

dels förklara, att den av riksdagen för budgetåret 1933/1934 godkända staten för vid marininstaben anställd personal skall i oförändrat skick gälla under budgetåret 1934/1935.

FLYGVAPNET.

Avlöning, rekrytering, resekostnader m. m.

Ordinarie förslagsanslaget till avlöning, rekrytering, resekostnader m. m. har för innevarande budgetår i riksstaten uppförts med 1,306,000 kronor. Anslaget har beräknats sålunda:

A. Avlöningsförmåner, upptagna i vederbörliga stater, förslagsvis	kronor 1,113,166: —
B. Arvoden för upprätthållande av läkarvården vid vissa truppförband	» 19,360: —
C. Felräkningspenningar, förslagsvis	» 1,200: —
D. Hyresbidrag åt visst underbefäl, förslagsvis	» 5,700: —
E. Anställningspenningar, förslagsvis	» 1,500: —
F. Avlöning till icke-ordinarie personal å kårexpeditionerna, förslagsvis	» 20,000: —
G. Ekiperingshjälp, förslagsvis	» 1,500: —
H. Vissa arvoden m. m., förslagsvis	» 30,356: —
I. Tillfälligt anställande av tjänstemän, oförutsedda utgifter m. m., förslagsvis	» 7,000: —
J. Rekryteringskostnader, förslagsvis	» 4,500: —
K. Flygvapnets reservpersonal, förslagsvis	» 31,318: —
L. Avlöning till reservofficerare vid armén och marinen under tjänstgöring vid flygvapnet, förslagsvis	» 14,208: —
M. Rese- och traktamentspenningar, förslagsvis	» 35,000: —
N. Flyttningssersättning, förslagsvis	» 20,000: —
O. Semester åt vid flygvapnet anställda arbetare, förslagsvis	» 20,000: —
P. Dagarvoden för officerare, tjänstgörande i förintendenturpersonal avsedda befattningar, förslagsvis	» 700: —
Q. Inkvarteringsersättning åt manskap i Karlskrona, förslagsvis	» 900: —
	<hr/>
	Summa kronor 1,326,408: —

Från nyssnämnda summa, 1,326,408 kronor, har dragits ett belopp av 20,000 kronor, motsvarande beräknad ersättning för tjänstebostäder. Återstoden, 1,306,408 kronor, har avrundats till 1,306,000 kronor.

För nästkommande budgetår torde anslaget böra beräknas under samma rubriker som för innevarande budgetår.

A. Avlöningsförmåner, upptagna i vederbörliga stater.

Under denna rubrik upptagas dels staten för officerare och underofficerare m. fl. vid flygvapnet, dels ock manskapsstaterna för de särskilda flygtruppförbanden.

Enligt det år 1925 fattade beslutet angående försvarsväsendets ordnande skulle flygvapnets organisation planenligt vara fullt genomförd under budgetåret 1930/1931. Den av 1925 års riksdag godkända planen för flygvapnet har emellertid icke följts. Under innevarande budgetår har flygvapnets organisation en omfattning i stort sett motsvarande 90 % av organisationens storlek efter fullbordad uppsättning av flygvapnet.

I sin skrivelse den 31 augusti 1933 rörande flygvapnets medelsbehov för nästkommande budgetår har flygstyrelsen framhållit, att tidsläget allt fortfarande syntes nödvändigöra ett uppskjutande av flygvapnets utvidgande i erforderlig omfattning. Styrelsen hade därför ansett sig böra avstå från att för nämnda budgetår framföra krav på en utbyggnad av vapnets organisation till full uppsättning.

Även jag anser de rådande förhållandena påkalla ett fortsatt uppskov med utökningen av flygvapnets organisation till den avsedda omfattningen.

Staten för officerare och underofficerare m. fl. vid flygvapnet. Under denna stat har flygstyrelsen till en början föreslagit uppförandet av en beställning i lönegraden O. 4 eller O. 5 för en flygattaché i London. Detta flygstyrelsens förslag finner jag mig visserligen icke nu kunna tillstyrka, men jag förutsätter, att det bör få ankomma på Kungl. Maj:t att, därest utsändande till England av en officer såsom flygattaché befinnes vara av omständigheterna påkallat, anvisa härför erforderliga medel från flygvapnets anslag till extra utgifter.

Vidare har flygstyrelsen under åberopande av tidigare utav chefen för flygvapnet eller flygstyrelsen hos Kungl. Maj:t gjorda framställningar i ämnet hemställt om vidtagande av vissa ändringar dels beträffande organisationen av flygvapnets ledning, dels ock i avseende å organisationen av verkstadsdriften vid flygvapnet. I samband härmed har flygstyrelsen hemställt om vidtagande av vissa utav nyssnämnda organisationsförslag betingade personalökningar. Sedan 1930 års försvarskommission anmodats att avgiva utlåtande över berörda förslag och därvid angiva, huruvida desamma vore av sådan innebörd, att deras genomförande komme att föregripa kommissionens ställningstagande till de i förslagen omhandlade spörsmålen, har kommissionen i utlåtande den 7 februari 1934 meddelat, att då kommissionen ännu icke tagit ställning till den militära förvaltningens utformande och då 1933 års flygkommissions undersökningar beträffande flygstyrelsens verksamhet ej vore slutförda, försvarskommissionen icke ansåge sig för det dåvarande kunna bedöma, huruvida de föreliggande förslagen kunde komma att föregripa kommissionens ställningstagande till de däri omhandlade spörsmålen. Med

hänsyn till vad 1930 års försvarskommission sålunda anfört, finner jag mig icke kunna tillstyrka vare sig de i förenämnda framställningar framlagda omorganisationsförslagen eller de av dessas genomförande betingade förslagen om personalökningar.

I sina medelsäskanden för innevarande och nästföregående budgetår har flygstyrelsen gjort framställningar angående vidtagande av vissa ändringar beträffande de i förevarande stat under rubriken intendenturpersonal upptagna beställningarna, i syfte att vissa av desamma måtte utbytas mot beställningar i högre lönegrader. I sin förenämnda skrivelse rörande flygvapnets medelsbehov för nästkommande budgetår har flygstyrelsen återkommit härtill och därvid, bland annat, föreslagit, att den å staten i lönegraden O. 2 upptagna beställningen för en löjtnant ur intendenturkåren (marinintendent av 2. graden) måtte utbytas mot en beställning i lönegraden O. 3 eller O. 2. Då det visat sig föreligga svårighet att med den nuvarande löneplaceringen erhålla lämpliga aspiranter till ifrågavarande beställning, ansluter jag mig till flygstyrelsens förslag i förevarande avseende och tillstyrker alltså, att beställningen i lönehänseende placeras i lönegraden O. 3 eller O. 2. Den härav föranledda kostnadsökningen beräknas komma att uppgå till 1,230 kronor för år.

Under rubriken civilmilitär personal äro i nu gällande stat beställningar upptagna för en regementsläkare och en bataljonsläkare. Flygstyrelsen har hemställt, att benämningen å innehavarna av dessa beställningar måtte ändras till förste flygläkare respektive flygläkare av första graden. Detta förslag finner jag mig böra biträda. Av riksdagen torde böra inhämtas bemyndigande för Kungl. Maj:t att vidtaga härav föranledd ändring i den vid officersavlöningsreglementet fogade tjänsteförteckningen.

Beträffande den pensionerade personalen har flygstyrelsen, bland annat, gjort framställning om uppförande å staten av ytterligare en arvodesbefattning för pensionerad officer, vars innehavare vore avsedd att tjänstgöra dels såsom mobiliseringsofficer hos chefen för flygvapnet, dels ock såsom biträde vid utarbetande av reglementen och instruktioner för flygvapnets räkning. Då det, enligt vad flygstyrelsen meddelat, är förenat med svårigheter att av flygvapnets stampersonal disponera en officer såsom chef för mobiliseringsdetaljen hos chefen för flygvapnet och då för denna befattning bör avses en person, som kan beräknas komma att under en längre tidsperiod ägna sig åt arbetet därstädes, synes det vara ändamålsenligt att härför tages i anspråk en lämplig pensionerad officer, för vilken en ny arvodesbefattning alltså bör upptagas å förevarande stat. Med hänsyn till att befattningen i fråga tillsvidare är avsedd att bestridas av en beställningshavare å övergångsstat, behöva emellertid några avlöningsmedel för befattningen icke beräknas å staten för nästkommande budgetår. Anslagsposten för arvoden till pensionerad personal torde för nästkommande budgetår böra upptagas med oförändrat belopp, 18,060 kronor.

I övrigt anser jag mig icke för nästkommande budgetår böra ifrågasätta

någon ändring i staten för officerare och underofficerare m. fl. vid flygvapnet.

Statens slutsumma för budgetåret 1934/1935 utgör 866,380 kronor.

Manskapsstaterna för de särskilda flygtruppförbanden. I sin skrivelse den 30 augusti 1932 rörande flygvapnets medelsbehov för budgetåret 1933/1934 hemställde flygstyrelsen, att dessa stater måtte ökas med 20 nya beställningar för tillgodoseende av flygvapnets behov av yrkesutbildad personal. Denna framställning föranledde icke någon åtgärd från Kungl. Maj:ts sida. Under åberopande av vad flygstyrelsen i denna fråga anfört i sin nyssnämnda skrivelse har styrelsen nu åter gjort framställning om manskapsstaternas utökande med oförmälda 20 beställningar.

Denna framställning anser jag mig icke för närvarande kunna tillstyrka. Då jag icke heller i övrigt ifrågasätter någon ändring i de för innevarande budgetår gällande manskapsstaterna för flygvapnets truppförband, torde dessa stater böra i oförändrat skick få tillämpas jämväl under nästkommande budgetår.

B. Arvoden för upprätthållande av läkarvården vid vissa truppförband.

C. Felräkningspenningar. D. Hyresbidrag åt visst underbefäl.

E. Anställningspenningar.

Under dessa rubriker torde i enlighet med flygstyrelsens förslag för budgetåret 1934/1935 böra beräknas samma belopp som för det nu löpande budgetåret eller respektive 19,360, 1,200, 5,700 och 1,500 kronor.

F. Avlöningar till icke-ordinarie personal å kårexpeditionerna.

Under denna anslagspost, som för innevarande budgetår är upptagen med förslagsvis 20,000 kronor, finnas medel beräknade, bland annat, för telefonvakter vid 2., 3. och 4. flygkåren samt vid flygskolkåren, samtliga med avlöning enligt 2:a lönegraden å löneplanen för e. o. tjänstemän vid försvarsväsendet.

I sin skrivelse rörande flygvapnets medelsbehov för budgetåret 1934/1935 har flygstyrelsen framhållit, att med hänsyn till den alltmer ökade verksamheten vid 1. flygkåren det vore lämpligt, att vid denna kår, i likhet med vad som skett vid övriga kårer, anordna telefonväxel och för dennas skötsel anställa telefonvakt. Vid ett bifall till detta förslag borde förevarande anslagspost höjas till 21,144 kronor.

Flygstyrelsens förslag vill jag biträda. Anslagsposten torde i enlighet härmed böra för nästkommande budgetår upptagas med förslagsvis 21,144 kronor.

G. Ekiperingshjälp.

Under denna rubrik torde för budgetåret 1934/1935 böra beräknas samma belopp som för det nu löpande budgetåret eller 1,500 kronor.

H. Vissa arvoden m. m.

Förevarande anslagspost har för budgetåret 1933/1934 beräknats till 30,356 kronor. Genom brev den 9 juni 1933 har Kungl. Maj:t medgivit,

att de i en i brevet intagen förteckning uppförda löner och arvoden finge tillsvi vidare under sagda budgetår utgå till i förteckningen angivna antal och med högst däri upptagna, för helt år beräknade belopp. Denna förteckning slutar å ett belopp av 32,978 kronor. Skillnaden mellan denna summa och det belopp, som upptagits i den för riksdagen framlagda beräkningen av flygvapnets avlöningsanslag, är beroende dels av att å förteckningen uppförts en ny befattning för en eldare av andra klassen vid flygskolkåren och dels av att det i förteckningen redan tidigare upptagna arvodet åt tillsyningsmannen för flygfältet vid Barkarby höjts från 900 till 1,200 kronor.

För nästkommande budgetår torde, i enlighet med vad flygstyrelsen föreslagit, i arvodesförteckningen böra uppföras ett belopp av 120 kronor såsom arvode åt maskinisten vid Bodens ingenjörkår för tillsyn av flygvapnets expeditionsbyggnad i Boden och för ombesörjande av eldning i nämnda byggnads ångpanna. I övrigt ifrågasätter jag icke någon ändring med avseende å ifrågavarande anslagspost, vilken alltså för nästkommande budgetår torde böra beräknas till ett belopp av 33,098 kronor.

I. Tillfälligt anställande av tjänstemän, oförutsedda utgifter m. m. J. Rekryteringskostnader. K. Flygvapnets reservpersonal.

Under dessa rubriker torde i enlighet med flygstyrelsens förslag för budgetåret 1934/1935 böra beräknas samma belopp som för det nu löpande budgetåret eller respektive 7,000, 4,500 och 31,318 kronor.

L. Avlöning till reservofficerare vid armén och marinen under tjänstgöring vid flygvapnet.

Under förevarande rubrik upptogs i anslagsberäkningen för budgetåret 1932/1933 ett belopp av 28,416 kronor, motsvarande löjtnants avlöning under 96 tjänstgöringsmånader.

Med hänsyn till att de sedvanliga samövningarna mellan flygvapnet och de båda övriga vapnen avsåges skola komma att under budgetåret 1933/1934 inskränkas i ej ringa grad, har förevarande anslagspost för nämnda budgetår nedsatts till 14,208 kronor, motsvarande 48 tjänstgöringsmånader.

I sin skrivelse den 31 augusti 1933 rörande flygvapnets medelsbehov för budgetåret 1934/1935 har flygstyrelsen hemställt, att ett belopp av 28,416 kronor måtte upptagas för ifrågavarande ändamål i anslagsberäkningen för sistnämnda budgetår.

Mot denna flygstyrelsens hemställan har jag intet att erinra. I enlighet härmed bör förevarande anslagspost alltså för nästkommande budgetår uppföras med ett belopp av 28,416 kronor, motsvarande 96 tjänstgöringsmånader.

M. Rese- och traktamentspenningar. N. Flyttningersättning.

O. Semester åt vid flygvapnet anställda arbetare. P. Dagarvoden till officerare, tjänstgörande i för intendenturpersonal avsedda befattningar. Q. Inkvarteringsersättning åt manskap i Karlskrona.

Under dessa rubriker torde för budgetåret 1934/1935 böra beräknas samma belopp som för innevarande budgetår eller respektive 35,000, 20,000, 20,000, 700 och 900 kronor.

Sammanfattning.

I enlighet med vad nu anförts har jag låtit uppgöra beräkning av utgifterna under anslaget till avlöning, rekrytering, resekostnader m. m. för budgetåret 1934/1935. Denna beräkning (se Bil. F) slutar å 1,345,732 kronor. Från sagda belopp torde kunna avgå 20,000 kronor, motsvarande beräknad ersättning för tjänstebostäder. Anslagssumman skulle följaktligen utgöra 1,325,732 kronor eller, i avrundat tal, 1,325,000 kronor.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels förklara, att de av riksdagen för budgetåret 1933/1934 godkända staterna för flygkårerna och flygskolkåren skola i oförändrat skick gälla under budgetåret 1934/1935,

dels godkänna det vid detta protokoll fogade förslag till stat för officerare och underofficerare m. fl. vid flygvapnet (se Bil. G), att gälla för budgetåret 1934/1935,

dels bemyndiga Kungl. Maj:t att i den vid avlöningsreglementet den 20 maj 1927 (nr 170) för officerare och underofficerare samt civilmilitära beställningshavare på aktiv stat m. fl. vid försvarsväsendet fogade tjänsteförteckningen vidtaga de ändringar, som betingas av ovan föreslagen förändring beträffande benämningen å flygvapnets läkare,

dels ock öka ordinarie förslagsanslaget till avlöning, rekrytering, resekostnader m. m.,

nu	kronor 1,306,000:—
med	» 19,000:—
till	kronor 1,325,000:—

Vad departementschefen här ovan hemställt behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, på tillstyrkan jämväl av statsrådets övriga ledamöter, bifalla samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Nils Kinnander.

Bil. A.

Stat
för arméfördelningsstaberna, militärbefäl och inspektioner.

	An- tal.	Löneplan och löne- grad enligt vederbör- ligt avlö- nings- reglemente.		An- tal.	Löneplan och löne- grad enligt vederbör- ligt avlö- nings- reglemente.
a) Arméfördelningsstaberna.			d) Militärbefälet på Gotland.		
Ordinarie beställningshavare.			Ordinarie beställningshavare.		
Brigadchefer	5	O. 7	Militärbefälhavare	1	O. 6
Fältläkare	4	C. 13	Stabsläkare (regementsläkare)	1	C. 11
Fältveterinärer	4	C. 11	Bataljonsläkare	1	C. 9
Pensionerad personal.			Pensionerad personal.		
Maskinist vid kronans hus i kvar- teret Uppfinnaren i Stockholm	1	C. 3	Fortifikationsofficer, arvode	1	—
Eldare av första klassen vid dito	1	C. 1	Officer, biträde hos stabssinten- dent, arvode	1	—
Pensionerad personal.			Expeditionsunderofficerare, biträ- den hos fortifikationsofficern och stabssintendenten, arvoden		
Förvaltningsofficer, arvode	1	—	Förrådsförvaltare vid intenden- turförrådet å Tingstade, arvode	1	—
Expeditionsunderofficerare, arvo- den	12	—	e) Infanteriinspektionen.		
b) Militärbefälet för Övre Norrländ.			Pensionerad personal.		
Ordinarie beställningshavare.			Expeditionsunderofficer, arvode		
Kapten, adjutant, arvode	1	O. 3	f) Kavalleriinspektionen m. m.		
Pensionerad personal.			Pensionerad personal.		
Expeditionsunderofficer, arvode	1	—	Redogörare, officer, arvode	1	—
c) Östra brigaden.			Expeditionsunderofficer, arvode	1	—
Ordinarie beställningshavare.			g) Militärläroverksinspek- tionen.		
Kapten, adjutant, arvode	1	O. 3	Pensionerad personal.		
Pensionerad personal.			Expeditionsunderofficer, arvode		
Expeditionsunderofficer, arvode	1	—			

Löner resp. arvoden till ovanstående ordinarie beställningshavare, förslagsvis kronor 199 324:—
Arvode för upprätthållande av veterinärvården vid militärbefälet på Gotland,
att utgå med belopp motsvarande lön i 8:e lönegraden i löneplan C av
avlöningsreglementet för officerare och underofficerare samt civilmilitära
beställningshavare på aktiv stat m. fl. vid försvarsväsendet, förslagsvis " 5 790:—

Summa förslagsanslag kronor 205 114:—

- Anm. 1.* Kapten, som förordnas till adjutant, frånträder innehavande lön på stat vid vederbörande truppförband samt åtnjuter under tiden för förordnandet i denna stat upptaget arvode. I den på respektive truppförbands stat uppförda beställning, som på grund härav icke kommer att uppehållas av ordinarie innehavare, må vederbörande truppförbandschef förordna den närmast i tur till kaptensbefordran stående kompetente löjtnanten och i succession efter sålunda förordnad löjtnant den närmast i tur stående kompetente underlöjtnanten (surnumeräre underlöjtnanten eller fänriken). Sålunda förordnad beställningshavare äger att, mot avstående av de med hans innehavande beställning på stat förenade avlöningsförmåner, under tiden för förordnandet åtnjuta den lön och de övriga förmåner, som enligt stat och gällande avlöningsbestämmelser äro förenade med den beställning, han förordnats uppehålla, dock med avdrag å lönen av belopp, motsvarande pensionsavgifter å denna beställning, eller, där den förordnade har att erlægga pensionsavgifter å av honom på stat innehavd beställning, skillnaden mellan pensionsavgifterna å de båda beställningarna.
- Anm. 2.* Befattningar, som äro avsedda att uppehållas av pensionerad personal, skola, därest Kungl. Maj:t icke annorlunda bestämmer, tillsvidare upprätthållas av personal på övergångsstat.
- Anm. 3.* Arvodet för upprätthållande av veterinärvården vid militärbefålet på Gotland må icke utgå, därest för veterinärvårdens uppehållande förordnas veterinär på övergångsstat.

Bil. B.

**Stat
för Generalstaben.**

	An- tal.	Löneplan och löne- grad enligt vederbör- ligt avlö- nings- reglemente.		An- tal.	Löneplan och löne- grad enligt vederbör- ligt avlö- nings- reglemente.
Militär personal.					
Överadjutanter och stabs- adjutanter.					
Överste	1	O. 6	Bibliotekarie, arvode	1	—
Överstelöjtnanter	4	O. 5	Aktuarie å organisationsavdelning, arvode	1	—
Majorer	11	O. 4	Aktuarier, arvoden	2	—
Kaptener	34	O. 3	Expeditionsunderofficerare, arvoden	2	—
Militärattachéer.					
Överstelöjtnant	1	O. 5	Civil personal.		
Majorer	3	O. 4	Professor	1	Avd. B. 30
Pensionerad personal.					
Redogörare, tillika redogörare vid rikets allmänna kartverk, arvode	1	—	Krigsarkivarie	1	Avd. B. 26
			Förste expeditionsvakt	1	Avd. B. 7
			Expeditionsvakter	3	Avd. B. 5
			Extra ordinarie tjänstemän med lön enligt av Kungl. Maj:t fastställd löneplan.		
			Automobilförare	1	—
			Telefonvakt	1	—

Löner till ovanstående officerare, förslagsvis	kronor	457 246:—
Löner till ovanstående ordinarie civil personal, förslagsvis	»	33 264:—
Arvode till bibliotekarie	»	3 600:—
Arvode till aktuarien å organisationsavdelningen	»	3 600:—
Arvoden å 3 180 kronor till 2 aktuarier	»	6 360:—
Arvoden m. m. till militärattachéer	»	48 000:—
Löner till ovanstående extra ordinarie tjänstemän, förslagsvis	»	5 352:—
Vikariatsersättning under semester för ordinarie civila beställningshavare, förslagsvis	»	1 000:—
Till chefens för generalstaben förfogande för bestridande av kostnaderna dels för författningsenligt medgiven ersättning åt officer på aktiv stat, som inkommenderas till generalstaben eller kommenderas till järnvägarna, dels ock för passagesystemets genomförande i kaptensgraden	»	43 930:—

Summa förslagsanslag kronor 602 352:—

- Anm. 1.* Innehavare av i staten uppförd militärattachébeställning skall vara underkastad transport till annan beställning i innehavande grad inom armén.
- Anm. 2.* Befattningarna såsom redogörare och expeditionunderofficerare skola, därest Kungl. Maj:t icke annorlunda bestämmer, tillsvidare upprätthållas av personal på övergångsstat.
- Anm. 3.* Arvodena till bibliotekarie och aktuarier må icke utgå, därest för resp. befattningars uppehållande förordnas officerare på aktiv stat eller övergångsstat.
- Anm. 4.* Den sista av de här ovan upptagna anslagsposterna må, därest Kungl. Maj:t för särskilt fall lämnar medgivande därtill, disponeras för bestridande av ersättning åt officer, som ej tillhör aktiv stat, under tjänstgöring vid generalstaben.

Stat
för Kommandantskapet i Boden.

	An- tal.	Löneplan och löne- grad enligt vederbör- ligt avlö- nings- reglemente.	Summa kronor.
Ordinarie beställningshavare.			
Kommandant	1	O. 7	— —
Regementsläkare för Bodens garnison och garnisonssjukhus samt för bestridande av tjänsten såsom fästningsläkare	2	C. 11	— —
Bataljonsläkare för Bodens garnison och garnisonssjukhus	2	C. 9	— —
Regementsveterinär för Bodens garnison och fästningsveterinär	1	C. 9	— —
Övermaskinist	1	C. 5	— —
Förste montör	1	C. 3	— —
Montör	1	C. 1	— —
Löner till ovanstående ordinarie beställningshavare, förslagsvis	—	—	69 186
Arvoden å 1 170 kronor till en var av regementsläkarna, bataljons- läkarna och regementsveterinären i Boden	—	—	5 850
Övrig personal.			
Förordnade bataljonsläkare, arvoden ¹⁾	2	—	— —
Garnisonspastor, arvode ¹⁾	1	—	— —
Expeditionsunderofficerare, arvoden	2	—	— —

Löner resp. arvoden till ovanstående ordinarie beställningshavare, förslagsvis kronor 75 036: —

Två arvoden till de förordnade bataljonsläkarna i Boden, att vardera utgå med dels ett belopp, motsvarande lön i 9:e lönegraden i löneplan C av avlösningsreglementet för officerare och underofficerare samt civilmilitära beställningshavare på aktiv stat m. fl. vid försvarsväsendet, dels ock ett belopp, motsvarande det till övriga läkare i Boden utgående arvodet å 1 170 kronor, eller tillhopa, förslagsvis " 17 222: —

Arvode till garnisonspastorn i Boden " 4 200: —

Summa förslagsanslag kronor 96 458: —

¹⁾ Utöver arvode utgår kallortstillägg enligt de i 12 § i avlösningsreglementet för officerare och underofficerare samt civilmilitära beställningshavare på aktiv stat m. fl. vid försvarsväsendet stadgade grunder.

Anm. Befattningarna såsom expeditionsunderofficer skola, därest Kungl. Maj:t icke annorlunda bestämmer, tillsvidare upprätthållas av personal på övergångsstat.

Bil. D.

Stat
för flottans officerskår, underofficerskår, sjömanskår och skeppsgossekår m. fl.

	Antal.	Löneplan och lönegrad enligt vederbör- ligt avlö- nings- reglemente.		Antal.	Löneplan och lönegrad enligt vederbör- ligt avlö- nings- reglemente.
Officerskåren.			Sjömanskåren.		
Flaggmän	5	O. 8	Flaggkorpraler	229	Mm. 3
Kommendörer	7	O. 6	Korpraler och högbåtsmän	¹⁾ 1 064	Mm. 2
Kommendörkaptenener av 1. gra- den	17	O. 5	Meniga	1 700	Mm. 1
Kommendörkaptenener av 2. gra- den	18	O. 4	Meniga under 5 månader	135	Mm. 1
Kaptener	111	O. 3	Skeppsgossekåren.		
Löjtnanter	100	O. 2	Skeppsgossar	450	—
Underlöjtnanter och färrikar	46	O. 1	Musikpersonal.		
Underofficerskåren.			Musikdirektörer	2	O. 2
Förrådsförvaltare	17	Uo. 4	Pensionerad personal.		
Flaggunderofficerare	171	Uo. 3	Underofficerare	29	—
Underofficerare av 2. graden	340	Uo. 2			
Underofficerare av 3. graden	111	Uo. 1			

Löner till ovanstående beställningshavare, förslagsvis	kronor 8 010 795:—
Arvode till beställningshavare, som förordnas att samtidigt uppehålla befäl- havande amirals- och stationsbefälhavarämbetena i Karlskrona	» 3 480:—
Arvode till varvschefen i Karlskrona	» 1 800:—
Arvode till varvschefen i Stockholm	» 900:—
Anställningspenning för förslagsvis 525 man	» 26 250:—
Lönetillägg åt korpraler, riktare, förslagsvis	» 25 000:—
Hysesbidrag åt manskap, förslagsvis	» 140 000:—
Inkvarteringsersättning till manskap, förslagsvis	» 47 800:—
Dagavlönning till skeppsgossar å 0,35 krona i 3:e, 0,25 krona i 2:a och 0,15 krona i 1:a årskursen, förslagsvis	» 32 558:—
Ordningsmannaarvodet åt skeppsgossar	» 730:—
Arvoden till pensionerade underofficerare	» —:—

Summa förslagsanslag kronor 8 289 313:—

¹⁾ Därav högst 150 högbåtsmän.

- Anm. 1. I mån av avgång, på grund av befordran eller eljest, bland underofficerare av 3. graden skall antalet flaggkorpraler utökas med avgången motsvarande antal.
- Anm. 2. För högbåtsmän avsedda beställningar skola hållas vakanta, i den mån övertalig personal (underofficerare av 3. graden, kokkar och hovmästare, korpraler med underofficers av 3. graden löneförmåner samt poliser) tages i anspråk för bestridande av för högbåtsmän avsedda befattningar.
- Anm. 3. Vid vakanser inom korpralsgraden, utöver i anm. 2 nämnda, må de löner, som till följd därav inbesparas, användas till avlöande av ett mot vakanserna svarande antal meniga.
- Anm. 4. Under tiden 1 augusti—31 oktober må de menigas antal inom sjömanskåren ökas med högst 100, under förutsättning att motsvarande antal manskapsbeställningar under tiden 1 november—31 januari hålles vakant under lika lång tid, som de sålunda övertaliga varit anställda under augusti—oktober.
- Anm. 5. Vid sådana vakanser inom sjömanskåren, som icke föranledas av bestämmelserna i anm. 4, må skeppsgossekåren ökas med ett vakanserna motsvarande antal nummer, dock högst 100.
- Anm. 6. För pensionerade underofficerare avsedda befattningar skola, därest Kungl. Maj:t icke annorlunda bestämmer, tillsvidare bestridas av personal å övergångsstat.

Stat
för kustartilleriets officerskår, underofficerskår och manskap m. fl.

	An- tal.	Löneplan och löne- grad enligt vederbör- ligt avlö- nings- reglemente.		An- tal.	Löneplan och löne- grad enligt vederbör- ligt avlö- nings- reglemente.
Officerskåren.					
Chef	1	O. 8			
Överstar	2	O. 6			
Överstelöjtnanter	4	O. 5			
Majorer	7	O. 4			
Kaptener	32	O. 3			
Löjtnanter	34	O. 2			
Underlöjtnanter och fänrikar	16	O. 1			
Underofficerskåren.					
Förrådsförvaltare	6	Uo. 4			
Flaggunderofficerare	30	Uo. 3			
Underofficerare av 2. graden	60	Uo. 2			
Underofficerare av 3. graden	28	Uo. 1			
Manskap.					
Flaggkorpraler	31	Mm. 3			
Korpraler	212	Mm. 2			
Meniga	352	Mm. 1			
Musikpersonal.					
Musikdirektörer	2	O. 2			
Pensionerad personal.					
Underofficerare	11	—			

Löner till ovanstående ordinarie beställningshavare, förslagsvis	kronor 1 688 800:—
Anställningspenning för förslagsvis 175 man	» 8 750:—
Hyresbidrag åt manskap, förslagsvis	» 28 500:—
Arvodet till pensionerade underofficerare	» —:—

Summa förslagsanslag kronor 1 726 050:—

- Anm. 1.* I mån av avgång, på grund av befordran eller eljest, bland underofficerare av 3. graden skall antalet flaggkorpraler utökas med avgången motsvarande antal.
- Anm. 2.* Vid vakanser inom korpralsgraden må de löner, som till följd därav inbesparas, användas till avlöande av ett mot vakanserna svarande antal meniga.
- Anm. 3.* För pensionerade underofficerare avsedda befattningar skola, därest Kungl. Maj:t icke annorlunda bestämmer, tillsvi vidare bestridas av personal å övergångsstat.

Bil. F.

Beräkning
av ordinarie förslagsanslaget till avlöning, rekrytering, resekostnader m. m.
för budgetåret 1934/1935.

	Kronor.	Summa kronor.
A. Avlöningsförmåner, upptagna i vederbörliga stater för:		
Officerare och underofficerare m. fl. vid flygvapnet . . .	866 380	
1. flygkåren	45 264	
2. "	57 468	
3. "	64 632	
4. "	30 372	
Flygskolkåren	50 280	1 114 396
B. Arvoden för upprätthållande av läkarvården vid vissa trupp- förband	—	19 360
C. Felräkningspenningar, förslagsvis	—	1 200
D. Hyresbidrag åt visst underbefäl, förslagsvis	—	5 700
E. Anställningspenningar, förslagsvis	—	1 500
F. Avlöning till icke-ordinarie personal å kårexpeditionerna, förslagsvis	—	21 144
G. Ekiperingshjälp, förslagsvis	—	1 500
H. Vissa arvoden m. m., förslagsvis	—	33 098
I. Tillfälligt anställande av tjänstemän, oförutsedda utgifter m. m., förslagsvis	—	7 000
J. Rekryteringskostnader, förslagsvis	—	4 500
K. Flygvapnets reservpersonal, förslagsvis	—	31 318
L. Avlöning till reservofficerare vid armén och marinen under tjänstgöring vid flygvapnet, förslagsvis	—	28 416
M. Rese- och traktamentspenningar, förslagsvis	—	35 000
N. Flyttningssersättning, förslagsvis	—	20 000
O. Semester åt vid flygvapnet anställda arbetare, förslagsvis	—	20 000
P. Dagarvoden för officerare, tjänstgörande i för intendentur- personal avsedda befattningar, förslagsvis	—	700
Q. Inkvarteringsersättning åt manskap i Karlskrona, förslagsvis	—	900
Summa kronor	—	1 345 732

Stat
för officerare och underofficerare m. fl. vid flygvapnet.

	Antal.	Löneplan och lönegrad enligt veder- börligt avlönings- reglemente.		Antal.	Löneplan och lönegrad enligt veder- börligt avlönings- reglemente.
Officerare.			Civilmilitär personal m. fl.		
Chef, generalsperson (flaggman)	1	O. 8	Flygöveringenjör	1	C. 14
Överste (kommendör)	1	O. 6	Förste flygingenjörer ...	2	C. 13
Överste eller överstelöjtnant (kommendör eller kommendörkapten av 1. graden)	1	O. 6 eller O. 5	Flygingenjörer av 1. gr.	2	C. 12
Överstelöjtnanter eller majorer (kommendörkapten av 1. eller 2. graden)	2	O. 5 eller O. 4	" " 2. " 	4	C. 11
Majorer (kommendörkapten av 2. graden)	4	O. 4	" " 3. " 	2	C. 10
Kaptener	20	O. 3	Förste flygläkare	1	C. 11
Löjtnanter	27	O. 2	Flygläkare av 1. graden ..	1	C. 9
			Verkmästare av 1. kl.	5	C. 6
			" " 2. " 	5	C. 4
			Tyghantverkare	7	C. 3
			Vapenhantverkare	5	C. 3
			Maskinister	5	C. 3
			Eldare av 1. kl.	5	C. 1
			Förrådsvaktmästare	6	C. 1
Intendenturpersonal.			Civil personal.		
Överstelöjtnant eller majorurintendenturkåren (1. marinintendent av 1. eller 2. löneklassen)	1	O. 5 eller O. 4	Sekreterare och kamrerare	1	Avd. B. 24
Kaptener urintendenturkåren (marinintendent av 1. graden)	4	O. 3	Kanslibitråde	1	Avd. B. 7
Kapten eller löjtnant urintendenturkåren (marinintendent av 1. eller 2. graden)	1	O. 3 eller O. 2	Expeditionsvakt	1	Avd. B. 5
			Skrivbiträden	2	Avd. B. 2
Underofficerare.			Pensionerad personal.		
Förrådsförvaltare	9	Uo. 4	Officer, registrator och bibliotekarie hos flygstyrelsen	1	—
Fanjunkare	14	Uo. 3	Mobiliseringsofficer	1	—
Sergeanter	20	Uo. 2	Officer, intendentur- utbildad	1	—
			Officer, fortifikations- utbildad	1	—
			Underofficerare	18	—

Löner till ovanstående ordinarie beställningshavare, förslagsvis	kronor 844 784:—
Avlöning till ett extra ordinarie kanslibitråde hos flygstyrelsen, förslagsvis ..	» 2 676:—
Arvoden till pensionerad personal, förslagsvis	» 18 060:—
Avlöningsfyllnad till sekreteraren-kamreraren	» 360:—
Kostnader för renskrivning	» 500:—

Summa förslagsanslag kronor 866 380:—

- Ann. 1.* De i staten upptagna ordinarie beställningshavarna skola vara underkastade transport till andra beställningar i innehavande grader inom armén respektive marinen.
- Ann. 2.* De för pensionerad personal avsedda befattningarna skola, därest Kungl. Maj:tt icke annorlunda bestämmer, tillsvidare bestridas av personal å övergångsstat.